

MAAILMARUUM - MEIE KOSMILINE KODU

OLULISED MÕISTED:

maailmaruum - ruum, kus asuvad kõik taevakehad

taevakehad - kõik objektid, mis asuvad kosmoses ja mida me näeme taevas

täht - valgust kiirgav taevakeha

astronoomia - teadus, mis uurib taevakehi

tähtkuju - heledatest tähtedest moodustunud kujund

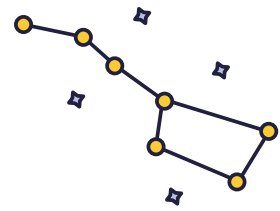
Suur Vanker - kõige tuntum tähtkuju meie taevas

taevakaart - kaart, mis näitab tähtede ja tähtkujude asukohta

Päike - Maale lähim täht

Päikesesüsteem - Päike ja tema ümber tiirlevad planeedid ja muud taevakehad

galaktika - miljonite või miljardite tähtede kogum

SAMATÄHENDUSLIKUD SÕNAD:

- MAAILMARUUM = UNIVERSUM = KOSMOS
- KOSMONAUT = ASTRONAUT
- RAKETT = KOSMOSELAEV = KOSMOSESÕIDUK
- ASTRONOOMIA = TÄHETeadus
- ASTRONOOM = TÄHETeadlane
- OBSERVATOORIUM = TÄHETORN

NÜÜD MA TEAN! PLANEEDID

1. Merkuur
2. Veenus
3. Maa
4. Marss
5. Jupiter
6. Saturn
7. Uraan
8. Neptuun

kiviplaneedid

gaasiplaneedid

Saturn - rõngastega planeet
Jupiter - kõige suurem sarnasem
Veenus - Maa kõige väiksem

PÄIKE - VALGUSE JA SOOJUSE KUNINGAS

Päike on Maale lähim täht.*

See on suurim objekt Päikesesüsteemis.

Päike on suurem kui Maa.

Päike on väga kuum.

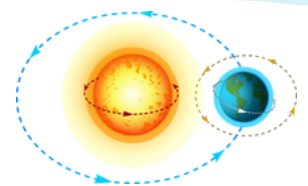
Päikest ei ole võimalik uurima minna.

Päike annab soojust ja valgust.

TIIRLEMINE JA PÖÖRLEMINE

ööpäev - 24 tundi

aasta - 365/366 ööpäeva

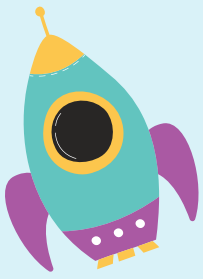

MAA KAASLASED

Kuu - Maa looduslik kaaslane

satelliit - Maa tehiskaaslane

MAAILMARUUM - MEIE KOSMILINE KODU

OLULISED MÕISTED:

atmosfäär - Maad ümbritsev õhukiht

pöörlemine - taevakeha liikumine ümber oma telje

tiirlemine - taevakeha liikumine ümber Päikese

ööpäev - ajavahemik, mille jooksul Maa teeb täispöörde ümber oma telje

aasta - ajavahemik, mille jooksul Maa teeb ühe tiiru ümber Päikese

Kuu - Maa looduslik kaaslane

satelliit - planeedi tehiskaaslane

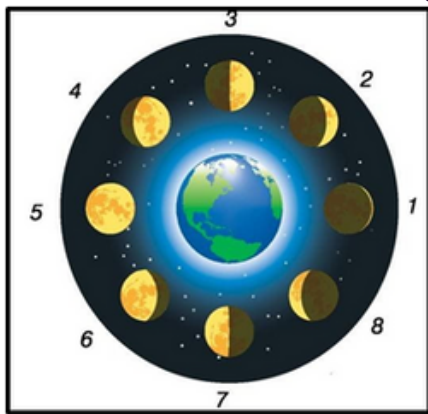
komeet - sabaga täht

asteroid - planeedisarnane taevakeha, mis tiirleb Marsi ja Jupiteri orbiidi vahel

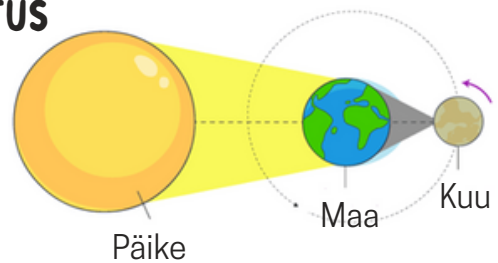
meteoor - kosmiline tolmutera, mis komeedist järele jääb

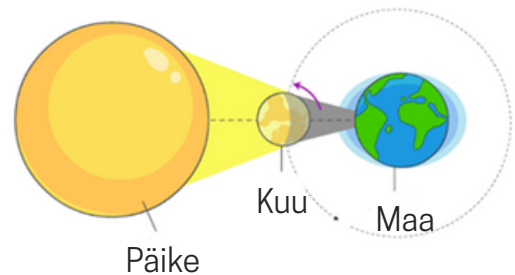
KUU FAASID:

KUU VARJUTUS

PÄIKESE VARJUTUS

NÜÜD MA TEAN!

MAA ...

on kerakujuline;
tiirleb ümber Päikese;
pöörleb ümber oma telje.

MAA ON ERILINE, SEST SIIN ..

on õhku ja vett;
on arenenud elu.

VÄIKEKEHAD ON ...

komeet

asteroid

kääbusplaneet

meteoor